

უსაფრთხოებისა და ბირთვული პოლიტიკის დილემა

ამერიკა-ირანის ურთიერთობებში

ნინო რთველიაშვილი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის მეცნიერებათა და ხელოვნების ფაკულტეტ ზესაერთაშორისო ურთიერთობების მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების შესაბამისად

პოლიტიკის მეცნიერება

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ტარიელ სიხარულიძე, პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი
თბილისი, 2014

განაცხადი

”როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.”

ნინო რთველიაშვილი

20.06.2014

აბსტრაქტი

ნაშრომი კვლევებს თავდასხმითი რეალიზმის, ლიბერალიზმის და კონსტრუქტივიზმის თეორიათა გადამოწმების საფუძველზე ამერიკა-ირანის ურთიერთობებს ბირთვული პოლიტიკის ფარგლებში. კვლევის მიზანია აჩვენოს, რომ საერთაშორისო ხელშეკრულებების ქოლგის ქვეშ ხშირად სახელმწიფოებს ფარული ზრახვები ამოძრავებთდა რეალურად საკუთარი ეროვნული ინტერესებიდან გამომდინარე მოქმედებენ. მეთოდოლოგიურად ნაშრომი თვისებრივი კვლევის კატეგორიას განეკუთნება და საკვლევი საკითხის ახსნა-გადამოწმება ხდება როგორც თეორიების, ასევე სიდრმისეული ინტერვიუების საშუალებით.

კვლევის შედეგად დგინდება, რომ ბირთვული პოლიტიკის ფარგლებში ამერიკა-ირანი საკუთარი ეროვნული ინტერესებიდან გამომდინარე მოქმედებენ. ასევე ცხადი ხდება ისიც, რომ ამერიკის ქმედებები ირანის ბირთვული პოლიტიკის წინააღმდეგ, ირანის იზოლაციას განაპირობებს და ამერიკა ბირთვული იარაღის გაუვრცელებლობის ხელშეკრულების სახელით საკუთარ ეროვნულ ინტერესებს ატარებს.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: ეროვნული ინტერესი, იდენტობა, ნორმა, სუვერენიტეტი, ჰეგემონია, ძალთა ბალანსი, ფართობითი მოგება.

Abstract

The work details the relations of America-Iran on the basis of re-examination of theories of attacking realism, liberalism and constructivism in frames of nuclear policy. The aim of the research is to show that often under the international contracts the states have hidden intentions and really they act due to their own national interests. From methodological point of view the work belongs to qualitative research category and the researchable issue is re-examined and explained through the ways of theories as well as deep interviews.

As a result of research it is established that America-Iran in frames of nuclear policy act due to their national interests. Also it is clear that America's actions against the nuclear policy conditions the isolation of Iran and America carries the own national interests on behalf of the Agreement about non-spread of nuclear weapons.

Basic key words: national interest, identity, norm, sovereignty, hegemony, balance of forces, areal gain.